

РОЗДІЛ І. ПАТРИЦІЯ

Середа, 1 липня 2015

1

Патриція поглянула в дзеркало. Поправила волосся, розгладила сукню. Порядок! Можна йти.

«Пам'ятай, котику, що ти заходиш на екзамен як магістр, — пригадалися слова її улюбленої професорки. — Ти йшла до цього ступеня п'ять років. Тепер же лише повинна його захистити».

Дівчина почувалася спокійною, можливо, тому, що подбала про те, аби нічого не залишити на волю випадку. Елегантна синя сукня. Патриція вибрала фасон із розширеним низом, тож не хвилювалася, що надто вузька сукня утне їй лихий жарт, як це сталося з одногрупницею на наданні ліценціату¹.

Патриція не мусила поспішати. Вона б могла й пішки піти до університету, але нові вишукані шпильки вибили з її голови цю ідею. Тож краще під'їде автобусом. А якщо трапиться щось несподіване, то візьме таксі. Дівчина ще раз перевірила вміст сумки — найбільш місткої. Чи не забагато речей вона взяла? Ще одна пара колготок, конспекти, флешка з презентацією і запасна. Прихопила також нетбук, про всяк випадок. Квіти завила неподалік від факультету, забере їх дорогою. Вахтерка обіцяла позичити відро.

.....

¹ Академічний ступінь, кваліфікація, яку отримують після 3—4 років навчання у вишах Польщі та деяких інших країнах Європи, чимось схожий на ступінь бакалавра в Україні.

— Усе буде гаразд! — посміхнулася Патриція у дзеркало. — Нехай вам щастить, пані магістр!

Батько кілька разів пропонував підвезти її до університету, та вона відмовилась. Їй хотілося трохи побути на самоті перед екзаменом. Навіть Еріку сказала, щоб їхав на роботу. Патриція вже давно переконалася, що набагато краще складає іспити, коли ніхто її не відволікає.

Дівчина вже підходила до зупинки, як задзвонив її мобільний. Ерік? Вони ж тільки-но попрощалися.

— Паті... — голос хлопця звучав інакше, ніж зазвичай, і вона вже знала, що трапилось щось погане. — Я потрапив... в аварію. Невеличку, але...

— Де ти? — урвала його дівчина. Ерік їздив на роботу на велосипеді. Але ж там велосипедні доріжки! Що могло трапитися? — Викликати швидку?

— Уже... викликали. Ти зможеш... привезти мені...

— Фактор! — Патриція повернула назад і прискорила крок. Точно, у швидкій не знайдеться такого. — Зараз буду! Де тебе шукати?

— На Довгій. Біля... «Транслісу».

Це на півдорозі до його роботи. Що він там робить о цій порі? Від сьомої Ерік має стежити за міськими телеінформаційними мережами! Патриція почала бігти, подумки проклинаючи високі підбори.

— Буду через п'ять хвилин, — кинула вона у слухавку. — Хтось є біля тебе?

— Пані... яка викликала... швидку.

Не подобався їй цей уривчастий голос, але Патриція не гаїла часу на розпитування, що там сталося. Головне — з'явитися коло нього якнайшвидше. Поки не виявиться занадто пізно.

— Я підходжу до дому. Зараз буду з фактором. Тримайся.

Патриція роз'єдналася і, не сповільнюючи бігу, гарчково перетрусила сумку в пошуках ключів від будинку Еріка. Є! Ой, зламала підбор! Так і гепнулася б на тротуар, якби не схопилася за паркан.

Дівчина штовхнула хвіртку і заскочила на подвір'я. Шкутильгаючи, дісталася до «хатинки Робінзона», колишнього помешкання Ромека, котре протягом семи років винаймав Ерік. Патриція відчула вдячність батькові за те, що кілька разів Ерік уже збирався переїхати, але той завжди знаходив якийсь недолік нового житла: відстань, площа, ціна, оточення. Яке щастя! Бо якби вона мала гнати по фактор на другий кінець Торуня, витратила б купу часу.

Якийсь час морочилася із замком, та нарешті двері відчинилися.

Дівчина поскидала з ніг шпильки, підбігла до холодильника і вигребла весь запас фактора. Ні, вона не може забрати все. Чотири тисячі одиниць, певно, вистачить? У разі чого підвезе, решта хай охолоджується. Гаразд, а що далі? Босоніж вона не добіжить. Мерщій узула Ерікові шльопанці, крутнула ключ, що весь час стирчав у замку, і помчала до вулиці Довгої. Здалека вже чувся сигнал швидкої.

2

Велосипед із вигнутим вісімкою колесом лежав на газоні біля велодоріжки. Поряд валявся шолом. Медики саме зачиняли двері швидкої, коли Патриція підбігла.

Шарпнула за ручку, а коли не допомогло — затарабанила в шибку. Їй відчинили.

— Я принесла... його... фактор... — відхекуючись, мовила вона. — Будь ласка, введіть йому!

— Що? — Чолов'яга в червоній уніформі поглянув на неї, як на божевільну.

— Фактор згортання. У нього гемофілія!

— Ми їдемо в лікарню, там лікар вирішить! Будь ласка, не заходьте сюди! — підвищив він голос.

— Фактор потрібно ввести якнайшвидше! — вигукнула вона. — Еріку, ти показав їм картку¹? Там же ясно написано: «У першу чергу фактор!»

— Вони не слухають... — ледь чутно сказав Ерік.

Хлопець був дуже блідий, на лобі блищали краплі поту. Патриція бачила садно під оком, яке дедалі збільшувалося. Невже Ерік ударився головою об тротуар? А якщо це крововилив у мозок? І чому вранці вони так довго прощалися? Мабуть, він їхав занадто швидко...

— Прошу, відійдіть і не ускладнюйте! — Лікар намагався випхати Патрицію з машини швидкої.

— Це ви все ускладнюєте! — Патриція пробувала всунути йому в руки упаковку з фактором. — Будь ласка, вколіть йому це! Негайно! Я можу приготувати розчин, якщо ви не знаєте як, але там є інструк...

Це було вже занадто.

— Забирайся звідси, тут не до жартів! — Лікар схопив її за плечі й виставив назовні.

— Нам не можна давати ліків, принесених пацієнтом, — докинув другий, трохи привітніший. — Такі правила. Але в лікарні напевно щось пропишуть. Усе буде гаразд!

.....

¹ Спеціальна картка хворого на гемофілію, яку він завжди повинен мати при собі.

Не встигла Патриція відповісти, як двері захряснулись і машина, верескнувши шинами, рушила з місця.

Дівчина дістала телефон і викликала таксі. Вона повинна туди їхати! І якнайшвидше.

Якусь мить Патриція стояла, схилившись і зіпершись руками на коліна. Силкувалася відновити дихання й опанувати запаморочення. Спокійно, спокійно...

Хтось торкнувся її плеча.

— Усе гаразд?

Сива пані із зачесаною гулькою. Патриція і раніше помітила присутність цієї жінки, але всю увагу зосередила на Еріку.

— Це ви викликали швидку?

Та кивнула:

— Добре, що я саме тут проходила.

— Дякую, — прошепотіла Патриція. Вона підняла велошолом, який валявся на землі. Ніжно провела рукою по запиленій поверхні. — Як це тра... — зупинилася на півслові, побачивши таксі, що загальмувало біля бордюру. Пізніше розпитає. Дівчина підбігла, схопилася за ручку дверцят і раптом усвідомила, що велосипед Еріка так і лежить на газоні. Але ж вона не може залишити його тут! А прив'язати його теж нічим.

Патриція благально поглянула на стару жінку. Якщо вона живе десь близько, то, може, зтягне його додому?

— Чи не могли б ви приглянути за велосипедом? Або хоч якось, може... — Дівчина розгледілася. — Можливо, залишити його на СТО? — І вона показала на табличку з написом: «Технічне обслуговування та ремонт автомобілів». — Бо я мушу...

— Звісно. Я займуся цим. — Жінка підбадьорливо їй посміхнулася. — У тебе є справи важливіші. Запиши мій номер телефону.

3

«Як добре, що є такі люди», — думала Патриція, їдучи в напрямку лікарні. Від швидкого бігу в неї досі паморочилося в голові, від хвилювання болів живіт і важко було дихати. Дівчина прикрила повіки. Треба опанувати себе! Аж тут де не взявся спогад, що виповз із найтемнішого куточка й кусав її раз у раз. «Не встигнеш, — шепотів він. — Не встигнеш».

І тоді вона почала підганяти таксиста в якомусь незбагненному переконанні, що якщо вона поспішить, то зможе бодай попроситися. Колись Патриція до останньої миті не хотіла вірити, що насправді сталося найгірше. Може, батько щось не так почув? Щось переплутав? Може, це не мама загинула в тій аварії? Може, вона тільки постраждала? На жаль...

Але в той момент біля неї принаймні був Ерік.

Патриція насилу відігнала від себе надокучливі картини і подумала про ту сиву жінку, таку милу й готову прийти на допомогу. Зустріч із нею, хоч і коротка, була мов парасолька, яку подали під час зливи. Шкода, що тільки на мить. Тепер вона сама мусить витримати подальші труднощі. А може, слід повідомити батькам Еріка? Вона їх любила, але трохи побоювалася. Особливо Рудоволосу, як подумки Патриція називала його матір. Хоча вони завжди були до неї ласкаві, але в їх присутності вона почувалася так, наче її тримають на прицілі.

Такі зупинилося перед шлагбаумом на в'їзді до лікарні. Патриція заплатила водієві й побігла до лікарні.

— Агов, стривайте! — Таксист висунувся з машини, розмахуючи велосипедним шоломом. Патриція повернулася, не розуміючи, яким дивом вона забрала його з собою. Дівчина поплескала по набитій сумці, аби перевірити, чи насправді з неї випирають упаковки фактора. Їй тільки бракувало, щоб у хвилюванні вона забрала шолом, а загубила те, що найважливіше. Її пальці намацали форму нетбука. Екзамен!

— Дякую! — Дівчина забрала шолом у водія. — Не підкажете, котра година?

— Восьма тридцять сім.

Патриція зойкнула. О десятій починається іспит. Дівчина бігла до лікарні, дорогою прогортаючи контакти в телефоні. Вона повинна попередити наукового керівника, що може спізнитися. Спізнитися?! Це буде диво, якщо вона взагалі сьогодні дістанеться до універу!

Дівчина затрималася, щоб пропустити карету швидкої, і зайшла в будівлю.

— Добрий день! Це Патриція Адлер. Пане професоре, я дуже перепрошую, але не знаю, чи зможу прийти сьогодні на екзамен, — промовила дівчина, важко дихаючи. — Непередбачувані обставини, я в лікарні швидкої допомоги.

— А що з вами трапилося?!

Сигнал швидкої пролунав зовсім близько, наче хотів підтвердити правдивість її слів. Патриція відчувала велику спокусу, аби не виводити з омани наукового керівника. Якби це з нею щось трапилося, перенести екзамен точно було б простіше.

— Зі мною нічого. — Голос її затремтів, і вона вже не могла більше втримати сльози. — Вибачте, не встигну... дістатися вчасно.

Професор щось говорив, але раптом Патриція перестала його розуміти. Вона вдивлялася у чоловіка в червоній уніформі, котрий обмінювався з реєстраторкою якимись паперами. Так, це точно один із тих, хто забрав Еріка. Той, що менш люб'язний.

— Я передзвоню пізніше, — проплакала Патриція у слухавку і роз'єдналася.

Підбігла до чоловіка.

— Чи ввели йому фактор? У першу чергу він повинен отримати фактор, і лише потім...

Той поглянув на неї, як на докучливу муху.

— Будь-яку інформацію надає лікар. — Чоловік оминув Патрицію і швидким кроком рушив до виходу.

Вона навіть не встигла його запитати, де знайти Еріка.

У приймальні юрмився народ, хтось скандалив біля віконця. Прибігли дві жінки в білих халатах, а потім бригада лікарів швидкої з пацієнтом на візку.

— Я шукаю Еріка Кінерда, — зачепила Патриція медсестру, котра поспішала коридором. Чи не могли б ви...

— Краще запитайте в реєстратурі. — Медсестра вказала напрямок і помчала вперед.

Патриція підійшла до віконця і повторила питання.

— Так, пацієнт перебуває на діагностичному обстеженні. Ви його родичка?

— А фактор? Він у першу чергу повинен отримати фактор згортання! Я привезла!

— Хвилиночку, я повідомлю лікаря. На що він хворіє?

Жінка потяглася до телефону, якусь мить чекала з'єднання і нарешті передала інформацію.

— Будь ласка, скажіть їм, що він зі мною, — додала Патриція, перш ніж та закінчила розмову. — Куди мені його віднести?

— Вони вже знають, — відповіла медсестра. — Пацієнт теж підтверджує гемофілію. У нього вже, мабуть, узяли кров на коагулограму і біохімію, також на морфологію, це завжди призначають. Будь ласка, не хвилюйтеся.

— Але навіщо вони його обстежують?! — Патриція хотіла тупнути ногою. — Це ж ясно, що він має проблеми зі згортанням крові! Йому потрібно ввести фактор! Негайно!

— Що я повинна була сказати, те сказала. Якщо треба буде, то введуть, — кинула жінка стомленим голосом і звернулася до наступної особи: — Я слухаю вас.

Патриція поволі відійшла від віконця, притуляючи до себе шолом Еріка. Вона почувалася дрібненькою піщинкою, котра потрапила між шестерні велетенської машини, що перемелює людський страх, біль і страждання. Бездушна система однаково всмоктувала і хворих, і здорових, тих, хто потребував допомоги, і тих, хто мав їм допомагати. Мішав їх у великому котлі, розчавлював і випльовував. Ніхто нікого не слухав, ніхто нікого не розумів. Одні бігали туди-сюди, вимагали негайної допомоги комусь або собі, скандалили або ставили питання... інші сиділи скорчені, стомлені, похнюплені. Час від часу відчинялися великі розсувні двері, хтось заходив, виходив, іноді медсестра зі змарнілим обличчям вибирала серед людської маси наступного щасливчика. Завжди разом із ним підривалося декілька інших. Патриція теж підійшла, але медсестра забрала пацієнта і зникла за дверима.

Що робити? Що робити? Їй хотілося кричати, гупати кулаками, а найбільше вона бажала зараз бути біля Еріка. І бути певною, що все закінчиться добре.

Патриція пригадала безглузду смерть, як він говорив, «брата по крові», хоча й не знав його особисто. Та людина померла тільки тому, що лікарка у відділенні

невідкладної допомоги, незважаючи на прохання родини, не ввела йому фактор і не призначила томографію. Ерік розповідав про це Патриції торік, і тепер ця історія постала перед її очима так виразно, наче трапилася вчора. І ще про іншого чоловіка, котрий помер, бо фактор йому дали через дві години, замість негайного введення. Патриція відчула, як їй стає недобре з переляку. Що з того, що це відбувалося у маленькому містечку на другому кінці Польщі? Люди всюди однакові. Так само припускаються помилок. І помирають теж так само...

Патриція стала під дверима. Щойно вони відчиняться, вона протиснеться всередину. І хай тільки спробують її випровадити!

4

— Куди ви йдете? — роздратовалася медсестра. — Будь ласка, чекайте своєї черги!

— Я принесла ліки. Лікар знає! Я мушу передати!

— Що за ліки? Ми маємо все, що потрібно.

— А якщо хворий потребує інсуліну, ви теж його маєте?

— Він діабетик? Прізвище пацієнта! І взагалі, ким ви йому доводитеся?!

— Я шукаю лікаря, який займається Еріком Кінердом, — спокійно сказала Патриція, хоча всередині в ній усе тряслося. Її голос теж тремтів. — Я привезла його ліки.

— Це, мабуть, отой, що в шоці з підозро... — почала молода дівчина, може, практикантка, і замовкла під гнівним поглядом старшої медсестри.

— Будь ласка, зачекайте, лікар наразі зайнятий. — Медсестра намагалася делікатно випхати Патрицію в коридор, але та стояла, наче приросла до підлоги.

— Що тут відбувається? — З-за ширми випірнув чоловік із сіруватим, утомленим обличчям. Він зняв рукавички і кинув їх у кошик. Зміряв Патрицію поглядом і несподівано усміхнувся. — Слухаю вас, — сказав приязним тоном. — Що за лихо трапилось?

Чоловік підійшов до умивальника і почав мити руки.

— Пані з реєстратури вже дзвонила, йдеться про фактор згортання, який потрібно дати якнайшвидше. Я принесла.

— Добре, будь ласка, залиште. Пані Магдусю, — звернувся він до однієї з медсестер, — впишіть до «Журналу ліків хворих».

— А коли йому дадуть фактор? — Патриції дуже хотілося довіритися лікареві, повірити, що зараз усе буде гаразд, але страх і надалі боровся з надією, яка прокидалася в ній. — Бо він повинен отримати його якнайшвидше!

Чоловік викинув паперовий рушник у кошик і підійшов до Патриції.

— На твоєму місці я б не заморочував свою гарненьку голівку справами, на яких не знаєшся. — Він поплескав її по плечі. — Подивимося, які ушкодження, і тоді вирішимо про подальше лікування. Може...

— У нього написано: «У ПЕРШУ ЧЕРГУ фактор!» — урвала його Патриція.

— Ми тут не займаємося лікуванням гемофілії: для цього існує гематолог. Наше завдання — надати йому допомогу...

— Ніхто вам не говорить лікувати гемофілію, — просичала дівчина. — Зрештою, це не лікується. Я тільки прошу дати йому...

— Дозвольте мені вирішувати щодо способу...

— Ні! — тупнула Патриція. — Будь ласка, подзвоніть гематологу, якщо мені не вірите. Тут нема чого чекати!

— Може, ти мені ще скажеш, скільки йому прописати цього твого... фактора. — Чоловік гордовито випнув губи, а його голос із кожною секундою ставав дедалі холоднішим. — Я розумію, що ти закінчила медичний університет, маєш дві спеціалізації, а в очах рентген і томограф? Може, ще й МРТ у пальцях? А взагалі, ким ти доводишся пацієнтові? — Він пробігся поглядом по її долонях. — Мабуть, не родичка?

Патриція хотіла збрехати, що доводиться сестрою, але усвідомила, що це й так нічого не змінить. Її не послухають. А коли закінчать усю цю діагностику, буде пізно.

— Зазвичай він приймає дві тисячі одиниць. Будь ласка, запитайте в гематолога, — прошепотіла дівчина. — Бо, напевно, потрібно більше...

— Ну? Сама бачиш, що не знаєш скільки. Ми запитаво. — Він обійняв її за плечі й розвернув у напрямку дверей. — Кожен має займатися тим, на чому знається.

— Не торкайтесь мене! — Патриція відскочила від нього. Стиснула руки в кулаки. — Я не вийду звідси, поки ви не дасте йому фактор! Зараз же!

— Пані Зосю, покличете охорону. Я мушу зайнятися пацієнтами, а не марнувати час на істеричок, — буркнув лікар і зник за наступною перегородкою.

Патриція чула, як він розмовляє з пацієнтом, запитує ім'я, вік...

— Краще одразу поліцію! — Їй було вже байдуже. — Це замах на життя!

— Ходімо, дитино, — лагідний голос медсестри подівав так, що Патриція раптом розклеїлася. — Не треба сцен.

Дівчина дозволила випроводити себе в коридор.

— Але ж фактор... — прошепотіла вона, борючись зі слізьми, що накочувалися на очі. — Він мусить отримати фактор... Без цього він стече кров'ю.

Жінка притулила її до пишних грудей.

— Отримає. — Вона погладила Патрицію по голові. — А також інші потрібні ліки. Ми чекаємо лише на результати. Хочеш заспокійливе?

«Вони не розуміють, — з розпачем подумала Патриція. — Не доходить!»

— Чи можу я його побачити?

Медсестра похитала головою.

— Тільки найближчі родичі. Сідай тут і почекай. Я дам тобі знати, якщо лікар щось вирішить. Може, ушкодження виявляться не такими серйозними і ще сьогодні його выпишуть додому?

Патриція знала, що це було сказано для того, щоб утішити й підбадьорити її. Дівчина закусила губу, щоб не вибухнути гучним плачем.

5

Стільці були зайняті, тож вона зіперлася на стіну. Паморочилася голова, почувалася так, наче ось-ось знепритомніє.

«Спокійно, це тільки нерви», — сказала вона собі й почалапала до автомата з напоями. Може, кава поставить її на ноги?

Капучино виявилося слабеньким і жахливим на смак, однак шукання монет і виймання напою допомогло Патриції заспокоїтися. Вона й далі вся тремтіла всередині, але почала ясніше мислити.

Знайшла номер батьків Еріка. Може, в них є телефон лікарки, котра ним займається?

— Постарайся, щоб він отримав фактор, — сказала його мама, коли почула, що сталося. — Будь-якою ціною. Що сьогодні? Середа? Значить, профілактично він приймав учора. Дай йому чотири тисячі. І жодних операцій без консультації з гематологом!

— Вони не хочуть зі мною розмовляти.

— То й не розмовляй! Сама йому введи, якщо Ерік не може! Ми будемо якнайшвидше, наскільки це можливо.

«Тобто десь за годину, — подумала Патриція. Звичай саме стільки треба їхати із Голуба до Торуня. — Це занадто довго».

— Його забрали на обстеження, я не зможу туди увійти. Може, ви їм подзвоните і поясните?

— Звичайно! Я подзвоню, кому тільки зможу, — запевнила Рудоволоса. — Тримай телефон увімкненим і весь час сповіщай нас. Ми вже їдемо!

Нібито нічого особливого, але Патриція підбадьорилася. Може, все добре скінчиться?

Вона подумала про близьких того чоловіка, котрий помер. Вони теж боролися за його життя, однак не змогли пробитися крізь ці бездушні правила.

Хто б іще міг допомогти?

«Жасміна! — промайнуло у неї в голові. Брат і його дружина вже кілька місяців жили в Санокі, бо Ромек отримав там роботу в Музеї народної архітектури. Патриція не бачила їх від самого Різдва. — Чи має Жасміна тут ще якихось знайомих? Адже вона саме в Торуні проходила стажування!»

П'ять довгих гудків і — «після сигналу залиште повідомлення».

— Це Патриція. Передзвони мені одразу ж, як тільки зможеш! Терміново! — І набрала номер брата.

— Ну, привіт, пані магістр! — почула його веселий голос. — Уже все позаду? Швидко впоралась. Я здавав, мабуть, години три, не пам'ятаю. — Розсміявся Ромек. — Як усе пройшло? Розповідай! Про що тебе питали?

— Мені терміново потрібно зв'язатися з Жасміною, — перервала його Патриція. — Вона не бере слухавку.

— Що сталося? — Ромек умить посерйознішав.

— Ерік у лікарні швидкої. Потрапив в аварію. Мене не хочуть до нього впускати.

— А навіщо тобі Жасміна?

Патриція пояснила.

— Чекай, спробую вирватися з роботи і до неї підскочити. Ми тобі подзвонимо, як тільки я її впіймаю. Тримай хвіст трубою! Усе буде гаразд!

Тільки-но Патриція роз'єдналася, як у її руці завибував телефон.

— Це Ян Кінерд, — почула воно голос батька Еріка. — Тобі вдалося чогось добитися? У лікарні швидкої телефон весь час зайнятий, але ми намагаємося підключити інші контакти.

— Ні. Навіть не знаю, що з ним відбувається. — Зуби вистукували, дівчина насилу вимовляла слова. — Ніхто мені не хоче нічого говорити.

— Не вступай із ними в дискусії. Пошукай старшого лікаря, котрий відповідає за всю зміну. Якщо й він відмовить ввести фактор, попроси, щоб зробив це в письмовій формі. Це іноді допомагає. А якщо він тобі скаже, що він не зобов'язаний писати таке засвідчення, тоді вимагай, щоб він зробив запис до його медичної картки. Це повинно спрацювати. І не погоджуйся на жодні операції або інвазивні обстеження! Хай щастить!

Роз'єднався.

Патриція попрямувала вздовж коридору з наміром знайти кабінет старшого лікаря, але її телефон знову завібрував. Жасміна! Як добре!

Невістка, як завжди, була швидка й конкретна. Вона поставила їй кілька питань і обіцяла зробити все, що зможе.

Після Жасміни задзвонив науковий керівник із питанням, на скільки Патриція спізниться на екзамен.

— Чи можна перенести? Навіть якщо приїду, це... це хтось дуже близький, пане професоре. Я сьогодні не в змозі відповідати.

— Я саме розмовляв із комісією. Проблема в тому, що перший найближчий термін — це кінець вересня або навіть початок жовтня, беручи до уваги виїзд професо...

— Дякую! Дуже дякую! Я передзвоню пізніше, вибачте.

Патриція роз'єдналася і занепокоєно поглянула на екран. Тридцять сім відсотків, а в неї немає підзарядки!

— Де тут хтось від того гемофілітика? — почувла дівчина.

«Гемофіліка!» — подумки виправила Патриція й підбігла до дверей палати інтенсивної терапії.

— Ти Патриція? — запитав молодий хлопець у блакитному халаті. — Я Гомек, — простягнув він їй руку. — Жасміна дзвонила. Це не моя дільниця, але вона говорить, що потрібно ввести йому фактор згортання і що ти його маєш?

— Так, я привезла. Частина віддала в маніпуляційній, його повинні були вписати до якогось журналу. Йому ще не ввели?!

— Зараз дізнаюся, ходімо. — Він провів карткою вдовж зчитувача, пролунав писк, і двері розчинилися.

— Що таке, Томеку? — Кремезний блондин відірвався від розглядання рентгенівських знімків і підійшов до них швидким кроком. — Хочеш собі забрати якогось пацієнта? Прекрасно, бо я вже не знаю, за що хапатися.

— Ерік Кінерд, з гемофілією. Маєте такого?

— Аякже. З кровотечею і в шоківому стані. Войтек хотів його відправити до Варшави, тільки не може до них додзвонитися. Міська теж його не хоче. Ми думали, може, Бідгоська б узяла, але вони прикриваються тим, що він не переживе транспортування. А я думаю, що...

— Чи отримав нарешті він фактор? — підключилася Патриція.

— Що ж ти така нетерпляча? Отримає. Чекаємо тільки на гематолога.

— Я можу йому ввести. Я знаю скільки і знаю як.

— Чекай. — Блондин порпався в паперах. — Таки отримав. «Введено 500 одиниць, внутрішньовенно, номер серії...» бла-бла-бла і так далі. Справу зроблено!

— П'ятсот одиниць?! Це все одно, що нічого! Він мусить отримати чотири тисячі, щоб почало діяти! Я можу йому ввести?

— Ага, уже! — схаменувся той. — Ти що — гематолог?

— Це мій хлопець. Уже сім років.

Лікар махнув рукою — мовляв, що ти там знаєш.

— На медичному факультеті вчать шість років, — зауважила Патриція.

— Значить ти — як лікар після стажування, але до спеціалізації. — Томек посміхнувся. — Бруно, вона тро-

хи на цьому знається. Якщо говорить, що введе йому, то я б дозволив.

— Та я не знаю, що ти привезла! У яких умовах це зберігалося? — Блондин почухав голову. — Бо потім ще матиму прокурора на шії.

— Я матиму, — урвала Патриція, — бо це моя відповідальність! У разі чого я зізнаюся, що ввела потайки, коли ніхто не бачив.

— Ага... кожен так говорить, а як дійде до чого, то хто винуватий? Лікар!

— Ми подамо скаргу, що він не отримав фактора своєчасно!

— Гарзд, — зітхнув блондин. — Гірше вже, мабуть, не буде. Він уже давно мав бути в операційній, тільки ніхто не... — Лікар зупинився на півслові, наче йому дійшло, що бовкнув занадто багато. — До того ж щохвилини хтось надзвонює в його справі й заважає нам працювати, — додав він із претензією в голосі, але Патриція вже не слухала.

Вона припала до ліжка, на якому лежав Ерік. Виглядав він жалюгідно, обплетений трубками і кабелями, із заклеєним пластирами обличчям та інтубаційною трубкою, що стирчала з рота. Очі напіврозплющені. Вона не була певна, чи він взагалі усвідомлює її присутність.

— Я поряд, — прошепотіла йому на вухо й обережно торкнулася долоні хлопця. Не дозволила собі нічого більше. Час спливає.

Патриція підійшла до заставленої ліками шафки, що стояла в головах, і почала викладати на неї ампули, пляшечки, шприци...

— Упораєшся? — запитав Томек. — Бо я мушу йти у відділення.

— Якби ти міг ще посприяти, щоб мені віддали той фактор, який я залишила лікареві... Там мало бути три упаковки. Ми дуже його потребуємо.

— Подивлюся, що вийде зробити.

Хлопець зник. Патриція зосередилася за розведеними наступних доз. Як добре, що Ерік схилив її, щоб час від часу саме вона вводила йому фактор. Спочатку вона страшенно боялася, але поступово призвичаїлася настільки, що навіть декілька разів відважилася уколоти. Зараз, на щастя, йому поставили катетер, тож це полегшить їй справу.

Вслухаючись у монотонне пихтіння респіратора, Патриція діяла швидко і вправно. Не було часу жаліти ні себе, ні Еріка.

— Варшава говорить, що вже нема вільних місць і не візьмуть, — почула вона роздратований голос лікаря. Того самого, котрий раніше попросив її вийти з палати. — А що вона тут робить?!

Патриція обережно наповнила один шприц умістом першої розведеної ампули. Вона не дасть себе звідси вигнати!

Почулися швидкі кроки, і до Патриції підійшов Томек.

— Твій фактор. — Він поклав на шафці три коробочки. — Ти точно не забагато йому вводиш? — прошепотів він. Кинув оком на пляшечки: — Разом буде п'ять, бо одну упаковку він уже отримав!

— Одна — це замало. Він має отримати всі.

— Серйозно? Йому не зашкодить?

— Що тут відбувається, хто їй дозволив?! — гаркнув лікар. — Прошу вийти звідси і не втручатися! Пацієнт уже отримав ліки! Не можна самовільно...

— П'ятсот одиниць — це замало. Так само ви могли б вилити фактор у раковину — ефект той самий.

— Яка розумна! А якщо у пацієнта почнеться коагулопатія або утвориться тромб, хто відповідатиме?

— Якщо він помре від втрати крові, ми подамо скаргу до НФЗ¹, Міністерства охорони здоров'я та до Медичної палати! — відрізала дівчина. — Також подамо позов до суду. І, будь ласка, зазначте мені в письмовій формі, що ви відмовляєтеся давати фактор!

— Я не збираюся дискутувати зі сторонньою особою. Прошу вийти звідси!!!

— Пане лікарю, у справі цього хлопця був дзвінок... — Блондин нахилився до вуха лікаря і, відвівши вбік, щось йому стиха пояснював.

Патриція схопила Томека за рукав халата.

— Ти можеш мені допомогти? — запитала вона пошепки. — Я не знаю, як під'єднати шприц до катетера. І руки тремтять...

— Але ти вводитимеш сама? — запевнився той. — Бо ти ж знаєш...

Томек розгледівся довкола, обережно притримав катетер і вправним рухом зняв закрутку.

Патриція всунула кінець шприца, обережно натиснула на поршень.

— Не йде! — перелякалася дівчина.

— Бо погано це робиш. Раптом що — мене тут не було. Сядь. І розслабся. Нервуватися будеш удома. — Однією рукою він притримав шприц, а другою — долоню Патриції, що лежала на поршні. — Натисни пальцем тут, щоб катетер не рухався. І тепер потихеньку

.....

¹ Національний фонд здоров'я.

вводь. Це потрібно робити спокійно, відчуваючи, — прошепотів Томек їй на вухо. — На щастя, я ще пам'ятаю це з практичних занять.

Поршень поволі пішов уперед. Патриція полегшено зітхнула.

— Хто тут із гемофілією?

Патриція шкірою відчула, як увесь персонал машинально став у стійку «струнко». Та, незважаючи на це, дівчина й не здригнулася, зосередившись на повільному введенні ліків.

Вона чула тихе бурмотіння, коли лікарі пояснювали тому, хто прийшов, ситуацію.

— А ви, колего, наче не знаєте правил, де однозначно прописано взяти від родини ліки й негайно їх ввести? Діагностика і так далі — усе чекає! Треба слухати родичів — вони знають краще за нас, коли і як ввести фактор... ми не мусимо бути ходячими енциклопедіями, котрі знаються на всьому. Гематолог де?

Знову тихе бурмотіння. Патриція взяла наступний шприц.

— Якого чорта ви ще чекаєте? Негайно в операційну його, бо помре ще тут! Де той гематолог? Ти знаєш, хто мені зараз дзвонив?!

— Але, пане професоре... — голос знову знизився до шепоту, заглушений шумом апаратури.

— Мені до одного місця, що він спеціалізується на лейкемії та мієломах! Нехай знайдуть такого спеціаліста з гемостазу! Я теж у відпустці, але прийшов! А Варшава що каже?

— Я шукаю сина. — Голос пані Кінерд, що долітав із боку дверей, змусив Патрицію припинити введення ліків, бо в неї занадто тремтіли руки. Нарешті! Дівчи-

на глибоко вдихнула, аби заспокоїтися. Іще два повних шприци чекають. І півтори тисячі для розведення.

Вона чула, як Рудоволоса називає дані сина, як професор ввічливо її вітає і веде до ліжка Еріка.

— Навіщо його інтубували? Не можна було малоінвазивно?

— Лікарі швидкої так постановили, бо він нестабільний, — виправдовувався професор. — Але його й так зараз везуть в операційну. КТ показала масивну кровотечу в черевну порожнину. До цього три великих крововиливи в суглоби, але цим ми займемося пізніше.

— Скільки йому ввели фактора? — Це питання радше стосувалося Патриції, тож вона відповіла. Рудоволоса, не перериваючи розмови з професором, відкрила три упаковки, які залишилися, і почала готувати розчин. — Ти добре впоралася, — похвалила вона Патрицію. Її самовладання і спокій аж бентежили. Та все ж таки це дало результат, бо професор почав її сприймати як колегу за фахом. Вони розмовляли, перекидаючись спеціальними термінами і плануючи подальше лікування.

— Я б зачекала з оперуванням пацієнта, поки його стан не стабілізується, — люб'язно сказала пані Кінерд, нібито невимушено розмовляла за чашкою кави. — Я щойно говорила з лікаркою, котра його спостерігає. При важкій гемофілії масивні крововиливи часто стають наслідком дрібних речей. Це не обов'язково мусить бути велика судина, яка лопнула. Насправді ж часом вистачить самого лише фактора, щоб зупинити кровотечу. — Вона наповнила шприц і подала Патриції. — Звичайно, потрібно весь час контролювати процес згортання крові, стан пацієнта, морфологію, рівень фактора VIII, вирівнювати

показники і так далі. Бо якщо він втратив багато крові, то таке втручання його вбило б, замість того щоб допомогти.

— Пацієнт весь час залишається в нестабільному стані, — підтвердив професор. Зашелестів папір, коли він почав переглядати результати обстежень. — Немає сенсу робити ремонт усієї ванної, — говорив він ніби сам із собою і трохи з Рудоволосою, — коли тільки треба замінити прокладку в зіпсованому крані.

— Дуже адекватне порівняння. Однак може виявитися, що це лопнула труба. І тоді мусимо ламати стіни.

— Вибачте! — Медсестра торкнулася плеча Патриції. — Біля хворого може знаходитися лише одна близька особа. Оскільки з'явилися родичі, прошу вас вийти в коридор.

6

Коли Патриція опинилася в коридорі, до неї одразу підбіг батько Еріка.

— Що з ним? Як він почувається?

Вона описала йому всі години, що минули, починаючи від останньої. Поділилася з ним своїми побоюваннями. Під час розповіді їй ставало дедалі холодніше, й останні слова вона ледве пробелькотіла.

Пан Кінерд накинув на неї свій піджак.

— Ти вся синя, надто легко вдяглася, — турботливо промовив він. Забрав у неї шолом Еріка й оглянув його. — Добре, що хоч про це пам'ятав. — Зітхнув і поглянув на зачинені двері палати інтенсивної терапії. — Хотів би я там бути.

— Я теж.

Телефон Патриції знову почав вібрувати. Ромек!

— Ну, як там? Я підняв зв'язки батька, щось допомогло?

Батько! А їй і на думку не спало, що можна було б підключити його вплив! Щоправда, батько зараз не займався політикою, але старі знайомства залишилися.

— Ти дзвонив батькові? — здивувалася Патриція. Їй здавалося, що Ромек його уникає, особливо після смерті мами вони віддалилися одне від одного. Робота в Санокі була тільки приводом, аби втекти якнайдалі від домівки.

— І не мусив. Подзвонив декільком його високопоставленим друзкам, назвався і скористався тим, що я син «того Адлера». Батько осканеніє, але для тебе я готовий на все. Тепер він їм зобов'язаний, — засміявся Ромек. — Ну як там Ерік? Що з ним?

— Не знаю. Не схоже це на добре. Спитай Жасміну, що означає «нестабільне дихання», ні, чекай, він якось інакше ска... — обірвала вона на півслові, бо двері палати інтенсивної терапії почали розчинятися, і перед нею промиготіло руде волосся матері Еріка. — Я подзвоню пізніше!

Пан Ян, нервово походжаючи коридором туди-сюди, негайно попрямував у бік палати. Патриція зробила те саме.

Руда вийшла спокійною, граційною ходою. Із кам'яним обличчям.

— Тепер я. Можна зайти? — запитав пан Кінерд. Мати Еріка труснула головою.

— Його вже там немає.

Вона припала до чоловіка і вибухнула плачем.